

Branko Pavlović,
član Izvršnog komiteta Delta Generali
Osiguranja i predsednik Udruženja
aktuara Srbije

Osiguranje se zasniva na zakonu velikih brojeva, tako da su neuobičajeni rizici izazov za osiguravajuću kompaniju, jer ne postoje adekvatni statistički podaci, na osnovu kojih se određuje cena. Aktuari, uprkos tome, zahvaljujući znanju, iskustvu i poznavanju prakse u drugim zemljama, uspevaju da nađu način da odrede cene i za te rizike

Osiguranje od dolaska proleća

Osiguranje od dolaska proleća naravno ne postoji, pošto proleće, makar kalendarski uvek dođe, ali u svetu postoji veliki broj drugih neobičnih osiguranja. Teško je definisati šta je neobično osiguranje, jer nešto što je kod nas nestandardno u drugim zemljama je u standardnoj ponudi osiguravajućih kuća. Na primer, osiguranje kućnih ljubimaca od uginuća i osiguranje delova tela od nezgode vrhunskih sportista i muzičara je standardno u inostranstvu, dok se u Srbiji tek pojavljuje u ponudama osiguravajućih društava. S druge strane, pad letilice na osigurani objekat je u Srbiji standardni deo osiguranja od požara i drugih opasnosti već 50 godina, ali je većini osiguranika to bilo neobično i smatrali su ga nepotrebnim, do poznatih događaja 11. septembra 2001. godine u Njujorku. Osiguranje od udara meteorita je ranije smatrano uglavnom nepotrebnim, jer u slučaju udara velikog meteorita ne bi imao ko ni da isplati ni da naplati štetu. Ipak, posle velikog broja malih šteta koje su nastale usled eksplozije meteorita iznad Rusije pre nekoliko meseci, ovo osiguranje dobija novi smisao.

Osiguranje se zasniva na zakonu velikih brojeva, tako da su neuobičajeni rizici izazov za osiguravajuću kompaniju, jer ne postoje adekvatni statistički podaci, na osnovu kojih se određuje cena. Aktuari, uprkos tome, zahvaljujući znanju, iskustvu i poznavanju prakse u drugim zemljama, uspevaju da nađu način da odrede cene i za te rizike.

U Britaniji, jednom od najrazvijenijih tržišta osiguranja na svetu, prodaje se više vrsta interesantnih polisa. Osiguranje od finansijskog uticaja istovremenog rođenja više dece pokriva veće troškove opreme za bebe koje imaju roditelji blizanaca ili trojki. Osiguranje poslodavca za slučaj da dva ili više zaposlenih dobije na lutriji nudi se kompanijama koje žele da nadoknade troškove selekcije i obuke novih kadrova kao i finansijske gubitke zbog toga što posao obavljaju manje iskusni zaposleni, pošto dobitnici obično odmah napuste posao. Osiguranje za slučaj da se neko od mladenaca

predomisli i odluči da kaže ne, pokriva troškove pripreme svadbe koji su nastali do trenutka promene plana, ali ne nadoknađuje duševnu bol zbog neuzvracene ljubavi. Naročito je popularno osiguranje raznih delova tela slavnih ličnosti. Osiguravaju se noge, glas, grudi, prsti, čak i malje na grudima na sume osiguranja od nekoliko miliona funti. Pored brige o sopstvenim atributima na kojima zasnivaju karijeru, ova osiguranja se zaključuju i zbog marketinške promocije filmskih i muzičkih zvezda, ali i osiguravajućih kompanija. Jedan od zanimljivijih proizvoda je osiguranje od troškova nastalih pri razvodu braka. U razvijenim zemljama, muževi najčešće moraju da dobar deo svog imetka daju ženi ako se razvedu. Osiguranje im pokriva te troškove i na taj način pomaže da lakše prebole stres usled razvoda. Statistika kaže da su razvodi najčešći u sedmoj i jedanaestoj godini braka. Usled straha turista od političke nestabilnosti i građanskih nemira, tajlandska vlada je bila prinuđena da 2010. godine uvede besplatno osiguranje turista od povrede u slučaju demonstracija. Ukoliko bi turista bio povređen u nekoj manifestaciji nezadovoljstva građana na Tajlandu, dobio bi 10.000 američkih dolara. Sledeće godine, slično pokriće, ali ne besplatno, je postalo popularno u Londonu, posle velikih oštećenja privatnih kuća i uličnih radnji u demonstracijama nezadovoljnih građana.

Srpsko tržište osiguranja je nedovoljno razvijeno, tako da još uvek nije vreme za ove sofisticirane proizvode. Potražnja nije velika, ali se osiguravajućim kompanijama povremeno javljaju klijenti sa neobičnim zahtevima pa se na tržištu sreću i nestandardna pokrića. Tako je Delta Generali osiguranje prošle godine osiguralo nekoliko divljih životinja, krokodila, lava, pitona i bou za slučaj uginuća, poslednjih pet godina obaranje rekorda na Beogradskom maratonu, dok je pre desetak godina osiguralo imovinu nekoliko domaćinstava za vreme uklanjanja neeksplozirane bombe iz II svetskog rata iz zajedničkog dvorišta. ■